

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Студента 3 курсу, 11 групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

Гордієнка
Дмитра
Станіславовича

Науковий керівник
д-р. екон. наук,
доцент

Новікова
Наталія
Леонідівна

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

Головня
Юлія
Ігорівна

Київ 2022

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. _____ кафедри

«11» грудня 2021 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентіві

Гордієнку Дмитру Станіславовичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): «РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ»

Затверджена наказом КНТЕУ від «10» грудня 2021 р. № 4082

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту): 24.01.2022

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту): розроблення заходів щодо удосконалення стратегії розвитку регіону.

Об'єкт дослідження: процес розроблення стратегії розвитку регіону.

Предмет дослідження: теоретичні та прикладні аспекти розроблення стратегії розвитку регіону.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом):

Вступ

Розділ 1. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

1.1. Аналіз соціально-економічного розвитку Київської області

1.2. Оцінка реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р.

Розділ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

2.1. Дослідження оприлюдненої стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки

2.2. Розроблення заходів удосконалення стратегії розвитку та обґрунтування їх ефективності

Висновки та пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

5. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 10.12.2021	10.12.2021
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 20.12.2021	20.12.2021
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 10.01.2022	10.01.2022
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.01.2022	20.01.2022
5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи на кафедрі	До 21.01.2022	21.01.2022
6	Підготовка письмового відгуку на випускні кваліфікаційну роботу	До 22.01.2022	22.01.2022
7	Зовнішнє рецензування ВКР	До 22.01.2022	22.01.2022
8	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	21-23.01.2022	21-23.01.2022
10	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 25.01.2022	До 25.01.2022
11	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання «11» грудня 2021 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Новікова Н.Л. _____
(підпис)

8. Гарант освітньої програми _____ Головня Ю.І.
(підпис)

9. Завдання прийняв до виконання студент _____ Гордієнко Д.С.
(підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Випускна кваліфікаційна робота Гордієнка Дмитра Станіславовича на тему : «Розроблення стратегії розвитку регіону» відповідає темі та носить актуальний характер. Автором опрацьовано значний масив вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел, що дало змогу розкрити сутність заявленої теми.

У першому розділі автором здійснено аналіз соціально-економічного розвитку Київської області та проведено оцінку реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р.

У другому розділі досліджено оприлюднену стратегію розвитку Київської області на 2021-2027 роки та розроблено заходи удосконалення стратегії розвитку та обґрунтовано їх ефективність.

Зміст та структура роботи розкривають тему, робота виконана відповідно до вимог та рекомендована до захисту з позитивною оцінкою, а її автор Гордієнко Дмитро Станіславович заслуговує на присвоєння ступеня бакалавр зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Новікова Н.Л. _____

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Головня Юлія Ігорівна _____

(підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента Гордієнко Д.С. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____

Головня Юлія Ігорівна

(підпис)

Завідувач кафедри _____

Новікова Н.Л.

(підпис)

«25» січня 2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП 6

РОЗДІЛ 1. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ 8

1.1. Аналіз соціально-економічного розвитку Київської області 8
1.2. Оцінка реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р. 16

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ 25

2.1. Дослідження оприлюдненої стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки 25
2.2. Розроблення заходів удосконалення стратегії розвитку та обґрунтування їх ефективності 30

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ 35

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 37

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Особливості соціально-економічного, геополітичного, демографічного та іншого розвитку українських регіонів у часі і просторі є предметом багаторічних досліджень фахівців різних галузей знань. Це визначає і застосування різноманітних методологічних і методичних підходів до вивчення розвитку регіонів. Неухильний розвиток процесів глобалізації супроводжується ворогуючими їм процесами регіоналізації. Зростає значимість міждержавних економічних і політичних утворень як суб'єктів відповідних міжнародних відносин. У зв'язку з цим, актуалізуються дослідження процесів розвитку регіонів.

Проблемам дослідження стратегій розвитку регіонів значну увагу приділяли такі вітчизняні науковці, як Н. Новікова [1-3], В. Артеменко [4], З. Варналій [5], І. Благун [6], І. Вахович [7], В. Євдокименко [8], О. Лях [9] та інші.

Метою дослідження є розроблення заходів щодо удосконалення стратегії розвитку регіону.

Для досягнення зазначеної мети було вирішено такі завдання:

- здійснено аналіз соціально-економічного розвитку Київської області;
- проведено оцінку реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р.;
- досліджено оприлюднену стратегію розвитку Київської області на 2021-2027 роки;
- розроблено заходи удосконалення стратегії розвитку та обґрунтовано їх ефективність.

Об'єктом дослідження є процес розроблення стратегії розвитку регіону.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти розроблення стратегії розвитку регіону.

У роботі використано такі **методи дослідження**: статистико-економічний, систематизації та узагальнення (при аналізі соціально-

економічного розвитку Київської області); системний та порівняльний аналіз (для проведення оцінки реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р.); абстрактно-логічний (для розроблення заходів удосконалення стратегії розвитку та обґрунтування їх ефективності); аналізу та синтезу (для дослідження оприлюдненої стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки) та ін.

Інформаційною базою дослідження є законодавство України, статистичні дані державних органів України та міжнародних організацій, дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріали міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій, аналітичні огляди.

Практична цінність полягає у розробленні заходів щодо удосконалення стратегії розвитку регіону.

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається із вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел з 47 найменувань. Матеріали роботи містять 7 рисунків та 8 таблиць. Загальний обсяг роботи складає 42 сторінки, основної частини – 36 сторінок.

РОЗДІЛ 1

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

1.1. Аналіз соціально-економічного розвитку Київської області

Проаналізуємо основні показники соціально-економічного розвитку Київської області за 2016-2020 рр., визначимо основні внутрішні та зовнішні чинники, які стримують розвиток Київської області.

Почнемо аналіз з промисловості у даному регіоні, яка посідає 7 місце за реалізованою промисловою продукцією у країні. Необхідно відзначити, що внесок промисловості у валову додану вартість області становить 21,3 %. До промислового комплексу області входять 16 великих, 342 середніх та 2819 малих підприємства. У 2020 р. кількість зайнятих в Київській області у промисловості становила 100,8 тис. осіб. Середньомісячна заробітна плата працівників промислових підприємств Київської області у 2020 р. становила 13166 грн.

Структура обсягів реалізованої промислової продукції Київської області у 2020 р. має наступний вигляд [10]:

- виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – 29,3%;
- постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 17,6%;
- виробництво гумових та пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 18,4%
- виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність – 10,3%
- машинобудування - 7,4%;
- металургійне виробництво – 6,7%;
- фармацевтична промисловість – 2,2%;
- хімічна промисловість – 2,4%;
- водопостачання, каналізація, поводження з відходами – 1,1%;

- легка промисловість – 0,7%;
- добувна промисловість і розроблення кар'єрів – 1,1%.

На рис. 1.1 наведено обсяг реалізованої промислової продукції у Київській області у 2016-2020 рр. Відтак, у 2016 р. було реалізовано промислової продукції на 73730,4 млн. грн., у 2017 р. – 84842,2 млн. грн., у 2018 р. – 102345,2 млн. грн., у 2019 р. – 110,3 млн. грн. та у 2020 р. – 111310,6 млн. грн. У структурі реалізованої промислової продукції 2020 р. переважають галузі, що виробляють продукти харчування, електроенергію, пластмасові та гумові вироби, транспортні засоби, картон та папір, металовироби.

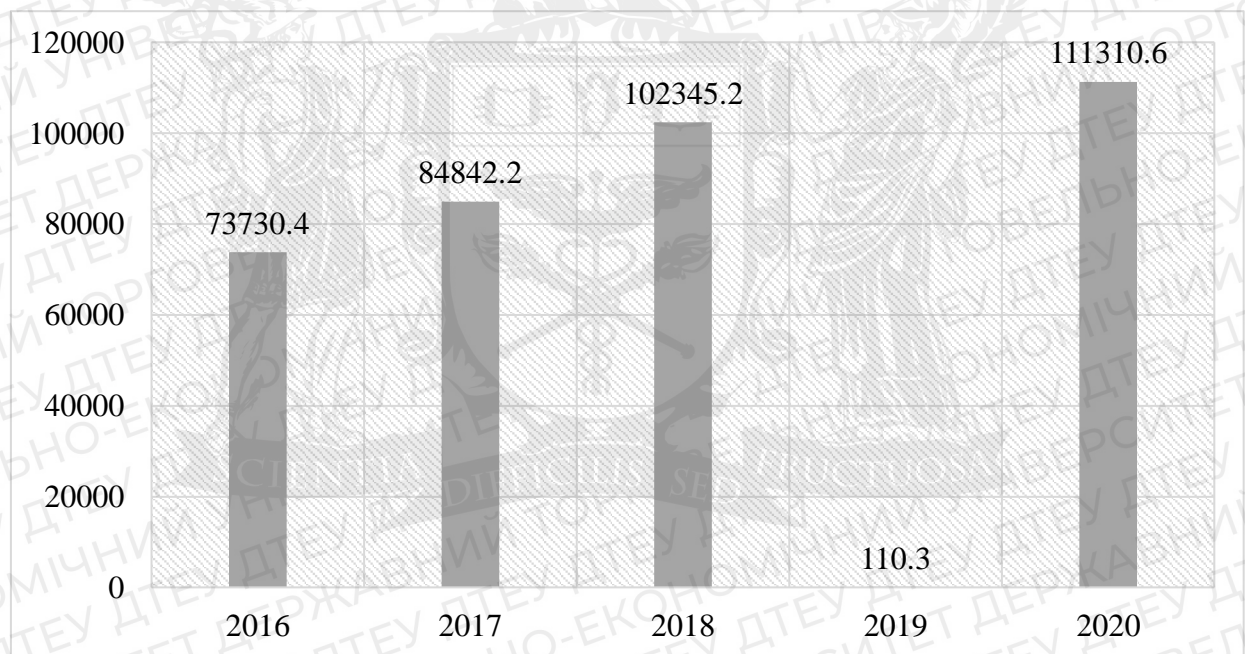

Рис. 1.1. Обсяг реалізованої промислової продукції у Київській області, млн грн*

*Джерело: складено автором за даними [10].

На рис. 1.2. наведено обсяги середньомісячної заробітної плати одного працівника у Київській області за 2016-2020 рр. Можемо спостерігати тенденцію до зростання заробітної плати, не дивлячись на проблеми, які були у 2020 р. у зв'язку з коронавірусною хворобою. Відтак, середньомісячна заробітна плата у 2020 р. становила 11669 грн.

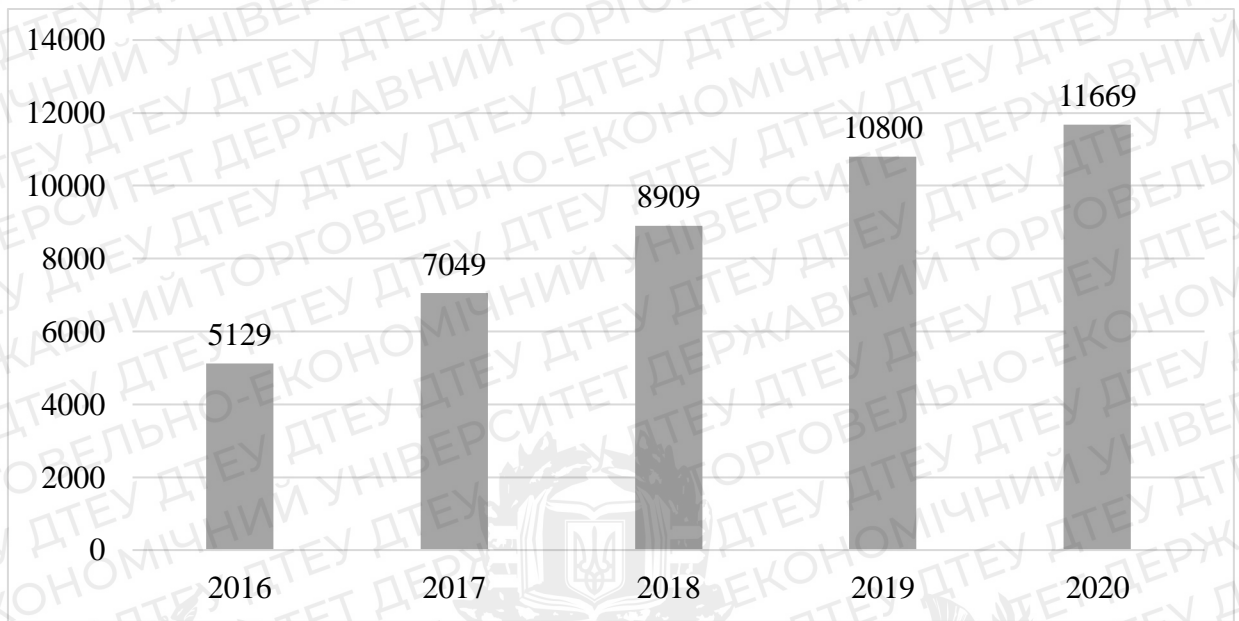

Рис. 1.2 Середньомісячна заробітна плата одного працівника Київської області (номінальна) у 2016-2020 рр., грн*

*Джерело: складено автором за даними [10].

Водночас, в Київській області збільшилась заборгованість з виплат заробітної плати у порівнянні з попереднім 2019 р. на 15,2% та станом на 01.10.2020 р. становила 166,2 млн грн. (рис. 1.3).

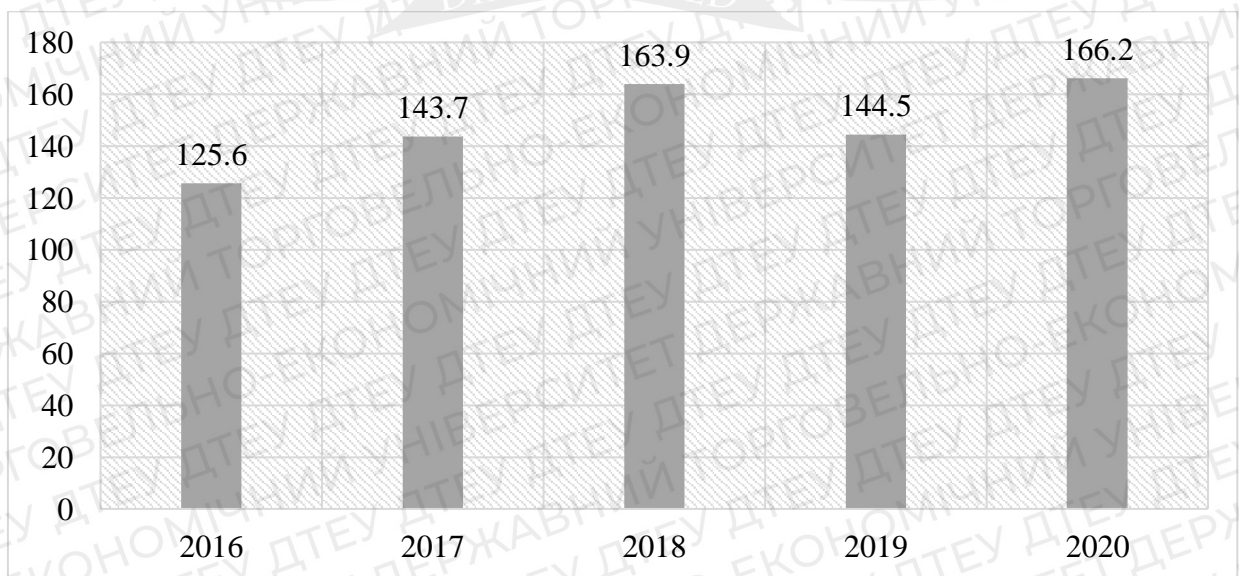

Рис. 1.3. Заборгованість із виплати заробітної плати у Київській області у 2016-2020 рр., млн. грн*

*Джерело: складено автором за даними [10].

Загалом, ситуація на ринку праці у Київській області є достатньо напруженою, що пов'язано з пандемією COVID-19. Чисельність зайнятого населення у 2020 р. у порівнянні з попереднім 2019 р. скоротилася на 8,0 тис. осіб та склала 764,1 тис. осіб.

Чисельність безробітних осіб Київської області, які звернулися за послугами служби зайнятості у 2020 р. становила 40,6 тис. осіб, що є на 37% більше ніж попереднього 2019 р. Кількість наявних вакансій у службі зайнятості населення Київської області у 2020 р. становила 29,5 тис., даний показник є на 23,2% меншим ніж попереднього 2019 р. Відтак, навантаження на 1 вільне робоче місце у Київській області у 2020 р. склало – 4 особи.

У табл. 1.1 наведено обсяги зовнішньоторговельного обороту Київської області. Відтак, не дивлячись на пандемію COVID-19 в Київській області вдалося зберегти тенденцію до зростання, хоч і не значного, обсягів експорту товарів, який у 2020 р. становив 1783,9 млн. дол США. У 2019 р. даний показник склав 1750,1 млн дол. США.

Аналізуючи обсяги імпорту товарів також потрібно відзначити про тенденцію їх зростання. Відтак, у 2020 р. даний показник становив 3785,3 млн дол. США, а у 2019 р. – 3618,8 млн дол. США.

Таблиця 1.1

**Обсяги зовнішньоторговельного обороту Київської області
за 2016-2020 рр., млн дол. США***

Рік / Показник	Експорт товарів	Імпорт товарів	Сальдо
2016	1549,1	2703,3	-1154,2
2017	1605,4	3109,3	-1503,9
2018	1708,4	3361,0	-1652,6
2019	1750,1	3618,8	-1868,7
2020	1783,9	3785,3	-2001,4

*Джерело: складено автором за даними [10].

Коефіцієнт покриття експорту імпортом у Київській області станом на 2020 р. склав 0,46. Зовнішньоторговельні операції у даній області країни здійснювалися суб'єктами ЗЕД з 175 країнами світу.

Аналізуючи географічну та товарну структуру експорту товарів Київської області у 2020 р., необхідно відзначити, що найбільше суб'єкти господарювання області експортували товарів до країн ЄС – 36%; Саудівської Аравії – 7%, Російської Федерації – 5,1%; Єгипту – 3,7%; Індії – 3%, Білорусі – 5%; Китаю – 4,3%; Республіки Молдова – 2,9%; Казахстану – 2,8%; Туреччини – 2,6% та інші країни світу – 28%.

Аналіз товарної структури експорту Київської області у 2020 р. показав, що найбільше екпортувалися: продукти тваринного походження - 29,3%; продукти рослинного походження - 22,2%; готові харчові продукти – 8,2%; жири та олії тваринного або рослинного походження – 7%; вироби з паперу, картону та друкована продукція – 5,6%; машини, обладнання та механізми, а також електротехнічне обладнання – 5,2%; вироби з полімерних матеріалів та пластмаси – 4,7%; недорогоцінні метали – 3,9%; вироби з каменю, гіпсу, цементу – 3,5% та інші товари – 10,4%.

Отже, основу товарної структури експорту Київської області складають продукти тваринного походження, продукти рослинного походження, готові харчові продукти, жири та олії тваринного або рослинного походження, вироби з паперу, картону та друкована продукція, машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання.

Основну групу імпортованих товарів становлять машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання, засоби наземного транспорту, крім залізничного, мінеральні продукти, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, недорогоцінні метали та вироби з них, продукти рослинного походження, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них, продукти тваринного походження, готові харчові продукти.

У 2020 р. у Київській області продовжувалися роботи щодо поліпшення якості дорожнього покриття, а також удосконалення системи управління автотранспортною інфраструктурою. В Київській області функціонує 512 маршрутів, на яких курсує 1879 автобусів. У 2020 р. вантажообіг регіону становив 9864,8 млн. ткм (рис. 1.4). Підприємства транспорту області у 2020 р. було перевезено 9587,1 тис. т вантажів.

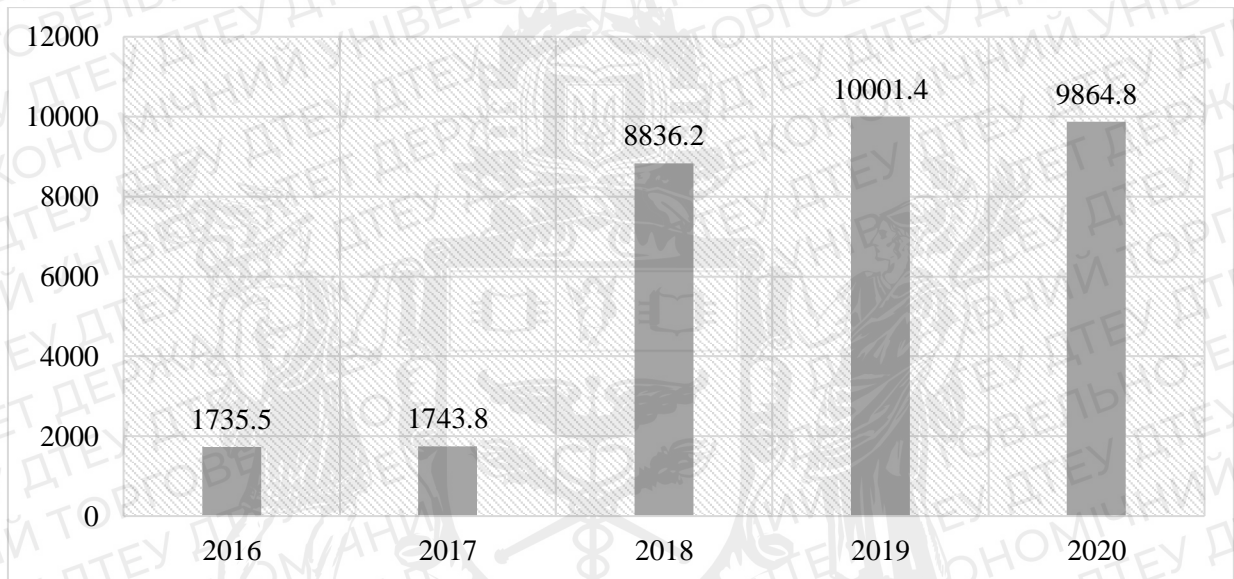

Рис. 1.4. Вантажообіг у Київської області у 2016-2020 рр., млн ткм*

*Джерело: складено автором за даними [10].

У зв'язку з пандемією COVID-19 та впровадженням відповідних заходів, щодо попередження захворюваності, у 2020 р. послугами пасажирського транспорту скористалися 51,0 млн осіб, що становить 56,2% від даного показника попереднього 2019 р.

На рис. 1.5. наведено дані щодо пасажирообігу у Київській області за 2016-2020 рр. Відтак, даний показник у 2016 р. становив – 2665,3 млн. пас. км.; у 2017 р. – 3102,1 млн. пас. км.; у 2018 р. – 7805,8 млн. пас. км.; у 2019 р. – 6429,2 млн. пас. км. та у 2020 р. - 3001,1 млн. пас. км. Тобто у 2020 р. спостерігалась тенденція до різкого скорочення обсягів пасажирообігу у Київській області, що безперечно пов'язано з пандемією COVID-19.

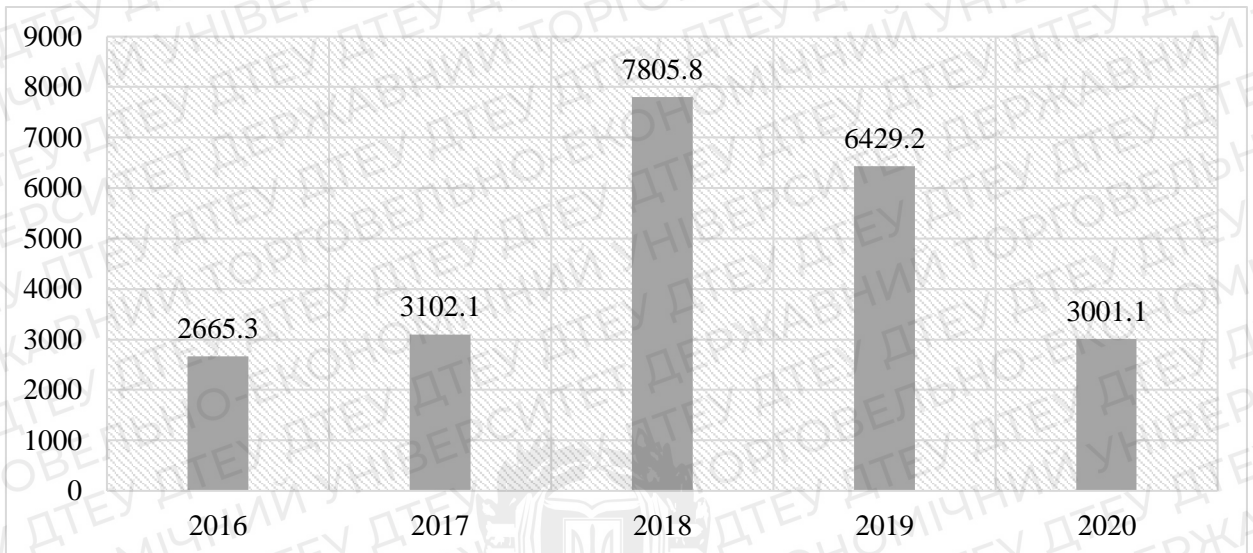

Рис. 1.5. Пасажи́рообі́г у Ки́ївській о́бласті за 2016-2020 рр., млн пас. км*

*Джерело: складено автором за даними [10].

На рис. 1.6 наведено обсяги виробленої будівельної продукції у Київській області за 2016-2020 рр. Відтак, даний показник упродовж усього періоду дослідження має тенденцію до зростання. У 2016 р. Обсяг виробленої будівельної продукції в області становив - 3959568 тис. грн, у 2017 р. – 5765449 тис. грн., у 2018 р. – 7273252 тис. грн., у 2019 р. – 10294785 тис. грн. та у 2020 р. – 126'2943 тис. грн.

Рис. 1.6. Обсяг виробленої будівельної продукції у Київській області, тис. грн*

*Джерело: складено автором за даними [10].

На рис. 1.7 наведено дані щодо обороту роздрібної торгівлі Київської області у 2016-2020 рр. Відтак, дані свідчать про тенденцію до збільшення обороту роздрібної торгівлі області. Даний показник у 2020 р. становив 101322,6 млн. грн., а у 2019 р. – 83064,2 млн. грн.

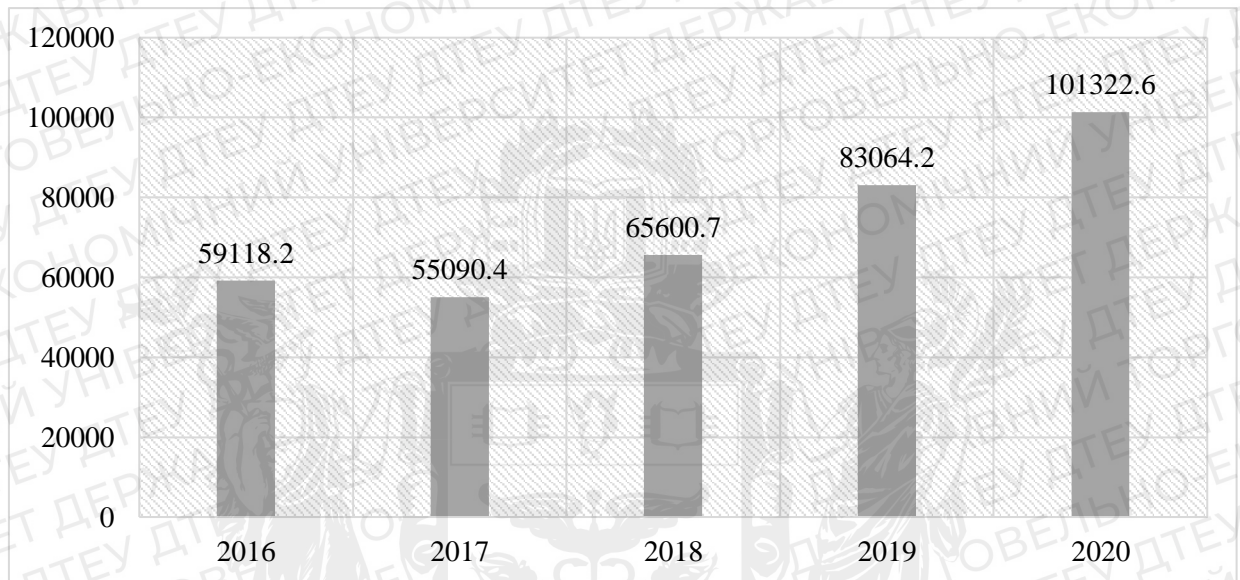

Рис. 1.7. Оборот роздрібної торгівлі Київської області у 2016-2020 рр., млн грн*

*Джерело: складено автором за даними [10].

В області продовжувалося реформування галузі освіти, створення єдиного інформаційного освітнього простору та формування нового освітнього середовища; забезпечення дітей з особливими потребами якісними освітніми послугами; здійснювалася реалізація обласного проєкту «Якісне харчування – здорова дитина», проводилася цілеспрямована робота з питань модернізації системи професійної освіти та професійного розвитку педагогічних працівників.

В області функціонує 816 закладів дошкільної освіти, де навчається і виховується понад 72,7 тис. дітей. Порівняно з попереднім роком мережа закладів дошкільної освіти збільшилася на 4 заклади.

Протягом 2020 року в області вживалися заходи для забезпечення необхідних умов для функціонування 118 закладів охорони здоров'я, серед них: 37 центрів первинної медико-санітарної допомоги, 4 самостійні юридичні

особи - амбулаторії загальної практики-сімейної медицини та 50 лікарняних закладів. У структурі закладів сімейної медицини працює 335 амбулаторій загальної практики сімейної медицини та 596 фельдшерсько-акушерських пунктів.

1.2. Оцінка реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р.

Стратегічне планування регіонального розвитку в Україні було запроваджено Законом «Про стимулювання розвитку регіонів» від 8.09.2005 р. № 2850-IV.

Серед ключових проблем розвитку регіонів визначено: низька інвестиційна привабливість регіонів та інноваційна активність; нерозвинена виробнича та соціальна інфраструктура; зростання регіональних диспропорцій у сфері соціально-економічного розвитку регіонів; слабкі міжрегіональні зв'язки; нераціональне використання людського потенціалу. Вирішити комплекс цих проблем передбачається на підґрунті виконання чотирьох стратегічних завдань: підвищення конкурентоспроможності регіону та зміцнення ресурсного потенціалу; розвиток людських ресурсів; розвиток міжрегіональної співпраці; створення інституційних умов для розвитку регіону.

Стратегія розвитку Київської області на період до 2020 року розроблена на підставі Закону України «Про стимулювання розвитку регіонів», з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 №385, відповідно до Порядку розроблення, проведення моніторингу та оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1186.

Стратегія визначала три основні стратегічні підходи, що закладають підвалини ефективного розвитку області: 1) висхідний підхід до консолідації можливостей економіки, територій і людей; 2) використання методів,

механізмів та інструментів стратегічного планування із застосуванням практики освоєння коштів структурних фондів ЄС; 3) налагодження системи взаємопов'язаних операційних програм для впровадження Стратегії в рамках середньострокових планів її реалізації.

В основу Стратегії покладено наступні принципи: партнерство; принцип спільної участі представників влади та приватного сектору; життєздатність; інтеграція; інновація; ієрархія стратегічних планів; інституційна пам'ять; субсидіарність [37].

При розробленні Стратегії було визначено та поставлено стратегічні та операційні цілі та завдання. Проаналізуємо чи вони досягнуті (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Стратегічні цілі Стратегії розвитку Київської області до 2020 р.

Стратегічна ціль 1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки	
Операційна ціль 1.1	Створення нових та модернізація існуючих галузей економіки
Операційна ціль 1.2	Зростання конкурентоспроможності економіки периферійних районів
Операційна ціль 1.3	Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва
Операційна ціль 1.4	Розвиток туристичного потенціалу
Стратегічна ціль 2. Висока якість життя людини	
Операційна ціль 2.1	Збереження навколишнього природного середовища
Операційна ціль 2.2	Підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється
Операційна ціль 2.3	Забезпечення здорового способу життя людини
Операційна ціль 2.4	Забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами
Операційна ціль 2.5	Розвиток культурного і духовного середовища, забезпечення патріотичного виховання населення
Стратегічна ціль 3. Збереження та розвиток територій	
Операційна ціль 3.1	Підвищення рівня зайнятості сільського населення
Операційна ціль 3.2	Комплексний розвиток територій в інтересах територіальних громад
Операційна ціль 3.3	Відродження економіки територій північної Київщини, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи

Відтак, основними стратегічними цілями, які були визначені у Стратегії розвитку Київської області до 2020 р. були [37]:

- стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки;
- висока якість життя людини;
- збереження та розвиток територій.

Необхідно відзначити, що визначені стратегічні цілі Стратегії розвитку Київської області до 2020 р. були чітко узгодженими (табл. 1.3) з цілями Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 р. [37].

Таблиця 1.3

Узгодженість Стратегічних цілей Стратегії розвитку Київської області з цілями Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року*

Стратегічні цілі (Україна)	Стратегічні цілі (Київської області)		
	1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки	2. Висока якість життя людини	3. Збереження та розвиток територій
1. Підвищення конкурентоспроможності регіонів	X	X	X
2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток	X	X	X
3. Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку	X	X	X

*Джерело: складено автором за даними [37].

Окрім того, Стратегія розвитку Київської області до 2020 р. була повністю узгоджена з основними аспектами регіонального розвитку, про що свідчать дані, наведені у табл. 1.4. Відтак, наведені дані свідчать про те, що Стратегія розвитку Київської області до 2020 р. була узгоджена з аспектами регіонального розвитку в таких секторах, як: економіка і торгівля;

промисловість та інфраструктура; сільське, лісове господарство, харчова промисловість; транспорт і дороги; освіта й молодь; екологія та природні ресурси; здоров'я, соціальний захист, сім та дитина; культура і туризм; обмін інформацією; комунальне господарство; територіальний розвиток, земля і кадастр [32,33,2,24-6].

Таблиця 1.4

Узгодженість Стратегії розвитку Київської області до 2020 р. з основними аспектами регіонального розвитку*

Сектори	Стратегічні цілі		
	1. Стійке економічне зростання на основі інноваційного розвитку багатогалузевої економіки	2. Висока якість життя людини	3. Збереження та розвиток територій
Економіка і торгівля	X	X	X
Промисловість та інфраструктура	X	X	X
Сільське, лісове господарство, харчова промисловість	X	X	X
Транспорт і дороги	X	X	X
Освіта й молодь	X	X	X
Екологія й природні ресурси	X	X	X
Здоров'я, соціальний захист, сім'я і дитина		X	X
Культура і туризм	X	X	X
Обмін інформацією	X	X	X
Комунальне господарство	X	X	X
Територіальний розвиток, земля і кадастр	X	X	X

*Джерело: складено автором за даними [37].

Необхідно відзначити що реалізація Стратегії розвитку Київської області до 2020 р. відбувалася під негативним впливом пандемії COVID – 19, тому

досягнення усіх стратегічних та операційних цілей було досить складним завданням. Розглянемо, в яких сферах все ж було досягнуто поставлений цілей, а в яких ні.

Аналізуючи промисловість області, необхідно відзначити, що активно проводилася робота з реалізації інвестиційних проектів з метою покращення діяльності промислових підприємств. Було введено в експлуатацію та здійснено модернізацію багатьох промислових підприємств області (табл. 1.5).

Постійно надавалась допомога сільгоспвиробникам Київської області, проводились щотижневі зустрічі з метою покращення та полегшення діяльності сільгоспвиробників області, проводилася робота щодо відкриття наукового парку «Unit Agro». Реалізовано інвестиційні проекти: проведено реконструкцію ТОВ «Ківшовата Агро», відкрито свиноферму ТОВ «Узин-Агроінвест», модернізовано ТОВ «Ясенвіт». Продовжується будівництво багатьох об'єктів [15,31,43,3,18,47].

У Київській області вживалися заходи, які були спрямовані на ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів, здійснювалася модернізація відповідних об'єктів. В області впроваджено систему енергетичного менеджменту за стандартами ISO 50001. Створена Громадська організація «Рада об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Київської області», яка об'єднала більше 40 ОСББ з 15 міст та селищ Київської області.

В області продовжувалася робота, спрямована на забезпечення належної якості та безпеки пасажирських та вантажних перевезень за рахунок удосконалення системи управління автотранспортною інфраструктурою, поліпшення якості дорожнього покриття. Здійснювався капітальний, поточний середній ремонт доріг загального користування місцевого значення та капітальний ремонт вулиць та доріг комунальної власності у населених пунктах. Проведено роботи на 142 дорогах, укладено 43,1 км дорожнього покриття та 318,2 тис. кв. м вулиць і доріг.

Аналізуючи розвиток підприємницької діяльності в області, необхідно відзначити, що найбільшу його частину становлять мікро, малі та середні

підприємства, які найбільше постраждали від пандемії COVID-19. З метою допомоги та підтримки підприємців, було підписано Угоду про співробітництво між Київською облдержадміністрацією та Українським союзом промисловців та підприємців. Здійснювалася активна співпраця з Polish Business Center. Проведено 17 вебінарів для представників бізнесу Київської області. Здійснювалася співпраця з Торгово-Промисловою Палатою України.

У регіоні було завершено реалізацію таких інвестиційних проектів: ТОВ «Основа», ТОВ «Промінь Енерго», сонячної електростанції, ТОВ «СОЛАРПАРК», реконструкція ТОВ «Ківшовата Агро».

Область посідає 5-те місце у країні за кількістю інноваційно-активних промислових підприємств. 24 промислові підприємства здійснювали реалізацію інноваційної продукції. Обсяг фінансування інноваційної діяльності у 2019 р. становив 354,5 млн грн. За період 2014-2019 рр. у області видано 98 патентів. Секторами смарт-спеціалізації регіони визначено: виробництво інноваційних харчових продуктів; розроблення енергоефективних рішень на основі альтернативних джерел; біоактивні речовини та фармацевтика.

Здійснювалось активне налагоджування співробітництва у зовнішньоекономічній діяльності регіону. Проведено зустрічі з представниками компаній: «LEBIX Invest Group», «City Capital Group», «NCH Advisors Inc.», «IPC-Capital Group», «Watson&Company», ТОВ «ЛайфСелл». Взято участь у Першому Форумі губернаторів країн Вишеградської групи у м. Прага. Підписана Угода про співробітництво між Київською обласною державною адміністрацією та Земельним урядом Федеральної землі Нижня Австрія.

Здійснювалася реалізація Обласної комплексної програми підтримки сім'ї та забезпечення прав дітей «Щаслива родина – успішна країна» до 2022 року. В області функціонує 63 дитячих будинків сімейного типу та 95

прийомних сімей. Упродовж 2020 р. усиновлено 77 дітей. В області функціонує 5 центрів соціально-психологічної реабілітації.

Таблиця 1.5

Аналіз реалізації Стратегії розвитку Київської області до 2020 р. *

Сектор	Досягнення стратегічних та оперативних цілей
Промисловість	Ведено в експлуатацію ТОВ «Білий Цвіт», ТОВ «Рогозівський пінобетонний комбінат», ТОВ «Ржищівська кондитерська фабрика», відкрито цех з пошиття одягу та підприємство з обробки каменю. Проведено модернізацію виробничих потужностей ПрАТ «Київський картонно-паперовий комбінат», ТОВ «Белла Центр» і філії «Аерок Березань» ТОВ «Аерок», ТОВ «Антонівський м'ясокомбінат», ПП «Кронос Агро», ТОВ «СелективудУкраїна», ПрАТ «ПентоПак» та ПрАТ «ЛантманненАкса», ПНДКК фірма «Конкорд-Гей».
Агропромисловий комплекс	Проводилися щотижневі заходи в об'єднаних територіальних громадах з популяризації створення фермерських, сімейних фермерських господарств та їх об'єднань. Проводилась робота щодо відкриття наукового парку «Unit Агро». Область утримує перше місце за чисельністю поголів'я свиней та друге за поголів'ям птиці. Реалізовано інвестиційні проекти: проведено реконструкцію ТОВ «Ківшовата Агро», відкрито свиноферму ТОВ «Узин-Агроінвест», модернізовано ТОВ «Ясенсвіт». Продовжується будівництво багатьох об'єктів.
Енергоефективність	Здійснено 18 заходів з термомодернізації об'єктів бюджетної сфери, 18 заходів з термомодернізації об'єктів бюджетної сфери 36 заходів із встановлення на об'єктах бюджетної сфери індивідуальних теплових пунктів з погодним регулюванням. Створена Громадська організація «Рада об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Київської області». В області впроваджено систему енергетичного менеджменту за стандартами ISO 50001
Транспорт та дорожнє господарство	Здійснювався капітальний, поточний середній ремонт доріг загального користування місцевого значення та капітальний ремонт вулиць та доріг комунальної власності у населених пунктах. Проведено роботи на 142 дорогах, укладено 43,1 км дорожнього покриття та 318,2 тис. кв. м вулиць і доріг.
Розвиток підприємництва	Підписано Угоду про співробітництво між Київською облдержадміністрацією та Українським союзом промисловців та підприємців. Здійснювалася активна співпраця з Polish Business Center. Проведено 17 вебінарів для представників бізнесу Київської області. Здійснювалася співпраця з Торгово-Промисловою Палатою України.
Інноваційна діяльність	Область посідає 5-те місце у країні за кількістю інноваційно-активних промислових підприємств. 24 промислові підприємства здійснювали реалізацію інноваційної продукції. Обсяг фінансування інноваційної діяльності у 2019 р. становив 354,5 млн грн. За період 2014-2019 рр. у області видано 98 патентів. Секторами смарт-спеціалізації регіони визначено: виробництво інноваційних харчових продуктів; розроблення енергоефективних рішень на основі альтернативних джерел; біоактивні речовини та фармацевтика.

Сектор	Досягнення стратегічних та оперативних цілей
Інвестиційна діяльність	Завершено реалізацію таких інвестиційних проектів: ТОВ «Основа», ТОВ «Промінь Енерго», сонячної електростанції, ТОВ «СОЛАРПАРК», реконструкція ТОВ «Ківшовата Агро».
Зовнішньоекономічна діяльність	Проведено зустрічі з: Почесним консулом Королівства Швеція, заступником Глави Місії Посольства Естонської Республіки в Україні. Проведено зустрічі з представниками компаній: «LEBIX Invest Group», «City Capital Group», «NCH Advisors Inc.», «IPC-Capital Group», «Watson&Companу», ТОВ «ЛайфСелл». Взято участь у Першому Форумі губернаторів країн Вишеградської групи у м. Прага. Підписана Угода про співробітництво між Київською обласною державною адміністрацією та Земельним урядом Федеральної землі Нижня Австрія.
Підтримка дітей та сім'ї	Здійснювалася реалізація Обласної комплексної програми підтримки сім'ї та забезпечення прав дітей «Щаслива родина – успішна країна» до 2022 року. В області функціонує 63 дитячих будинків сімейного типу та 95 прийомних сімей. Упродовж 2020 р. усиновлено 77 дітей. В області функціонує 5 центрів соціально-психологічної реабілітації.
Ринок праці	Кількість наявних вакансій у службі зайнятості регіону становила 29,5 тис. Професійне навчання з метою підвищення конкурентоспроможності на ринку праці в регіоні пройшло 2,9 тис. громадян.
Соціальний захист населення	В області функціонує 11 будинків-інтернатів, 35 територіальних центрів соціального обслуговування. На повному державному утриманні перебуває 1973 особи. Приділяється значна увага адаптації постраждалих від АТО/ООС. Реалізовується значна кількість програм соціального спрямування.
Цифровізація	В області працює 50 центрів надання адміністративних послуг. У 2020 р. надано 550 тис. послуг. Функціонує 12 ЦНАПів, більшість з яких мають власні вебсайти. В області реалізується Програма інформатизації Київської області «Електронна Київщина».
Освіта	В області функціонує 816 закладів дошкільної освіти, 56 опорних ЗЗСО, 555 закладів освіти з інклюзивним навчанням, 28 закладів професійної (професійно-технічної) освіти, 23 заклади фахової передвищої освіти, 6 закладів вищої освіти.
Охорона здоров'я	В області функціонує 37 центрів первинної медико-санітарної допомоги, 4 самостійні юридичні особи - амбулаторії загальної практики-сімейної медицини та 50 лікарняних закладів. У структурі закладів сімейної медицини працює 335 амбулаторій загальної практики сімейної медицини та 596 фельдшерсько-акушерських пунктів.
Культура	В області функціонує 835 клубних закладів, 870 бібліотек, 61 школи естетичного виховання, 41 державного музею, 2 парків культури та відпочинку.
Туризм	В області функціонує 4,0 тис. об'єктів історико-культурної спадщини, 41 музей.

*Джерело: складено автором за даними [10, 34,5,16,39,40,9,35,17].

Кількість наявних вакансій у службі зайнятості регіону становила 29,5 тис. Професійне навчання з метою підвищення конкурентоспроможності на ринку праці в регіоні пройшло 2,9 тис. громадян.

В області функціонує 11 будинків-інтернатів, 35 територіальних центрів соціального обслуговування. На повному державному утриманні перебуває 1973 особи. Приділяється значна увага адаптації постраждалих від АТО/ООС. Реалізовується значна кількість програм соціального спрямування.

В області функціонує 816 закладів дошкільної освіти, 56 опорних ЗДО, 555 закладів освіти з інклюзивним навчанням, 28 закладів професійної (професійно-технічної) освіти, 23 заклади фахової передвищої освіти, 6 закладів вищої освіти.

В області функціонує 37 центрів первинної медико-санітарної допомоги, 4 самостійні юридичні особи - амбулаторії загальної практики-сімейної медицини та 50 лікарняних закладів. У структурі закладів сімейної медицини працює 335 амбулаторій загальної практики сімейної медицини та 596 фельдшерсько-акушерських пунктів.

В області функціонує 835 клубних закладів, 870 бібліотек, 61 школи естетичного виховання, 41 державного музею, 2 парків культури та відпочинку.

Відтак, аналіз засвідчив, що не дивлячись на пандемію COVID-19, було досягнуто цілей поставлених в Стратегії розвитку Київської області до 2020 р. в таких секторах, як промисловість, агропромисловий комплекс, енергоефективність, транспорт, розвиток підприємництва, інвестиційна та інноваційна діяльність, зовнішньоекономічна діяльність, підтримка дітей та сім'ї, ринок праці, соціальний захист населення, цифровізація, освіта, охорона здоров'я, культура та туризм.

РОЗДІЛ 2

ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

2.1. Дослідження оприлюдненої стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки

З метою своєчасного та ефективного реагування на виклики ринку в умовах динамічних змін ринкового середовища, врахування усіх можливостей та ймовірних загроз зовнішнього оточення, виявлення проблем та визначення напрямів їх розвитку було розроблено та представлено – Стратегію розвитку Київської області на 2021-2027 роки [38].

Проаналізуємо стратегічні та оперативні цілі розвитку Київської області, які визначено у Стратегії (табл. 2.1). Відтак, основними стратегічними цілями є:

- розвиток людського потенціалу, наближення якості життя до європейських стандартів;
- підвищення конкурентоспроможності економіки регіону;
- розвиток інноваційно орієнтованих галузей економіки (на засадах смарт-спеціалізації);
- сталий розвиток територій населених пунктів і громад.

Розвиток людського потенціалу, наближення якості життя до європейських стандартів передбачає: якісну освіту для усіх; охорону здоров'я та здоровий спосіб життя людей; розвиток культурного і духовного середовища, збереження і популяризація культурної спадщини; забезпечення населення якісними комунальними послугами; створення умов для якісного, комфортного та безпечного життя людей; екологічна безпека та охорона навколишнього природного середовища.

Підвищення конкурентоспроможності економіки Київської області передбачає: розвиток видів промислової діяльності з високою доданою вартістю; розвиток високотехнологічного сільськогосподарського виробництва; створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва.

Таблиця 2.1

Стратегічні цілі Стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки*

Стратегічні цілі (Програми)	Оперативні цілі (Напрями)
1. Розвиток людського потенціалу, наближення якості життя до європейських стандартів	1.1. Якісна освіта для всіх
	1.2. Охорона здоров'я та здоровий спосіб життя людей
	1.3. Розвиток культурного і духовного середовища, збереження і популяризація культурної спадщини
	1.4. Забезпечення населення якісними комунальними послугами
	1.5. Створення умов для якісного, комфортного та безпечного життя людей
	1.6. Екологічна безпека та охорона навколишнього природного середовища
2. Підвищення конкурентоспроможності економіки регіону	2.1. Розвиток видів промислової діяльності з високою доданою вартістю
	2.2. Розвиток високотехнологічного сільськогосподарського виробництва
	2.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва
	2.4. Розвиток туризму та рекреацій
3. Розвиток інноваційно орієнтованих галузей економіки (на засадах смарт-спеціалізації)	3.1. Розвиток інноваційної екосистеми
	3.2. Активізація наукової та інноваційної діяльності в секторах смарт-спеціалізації
	3.3. Розвиток людського капіталу для підтримки смарт-спеціалізації регіону
4. Сталий розвиток територій населених пунктів і громад	4.1. Розвиток територій в інтересах територіальних громад
	4.2. Розвиток дорожньої та транспортної інфраструктури регіону

*Джерело: складено автором за даними [38,42,8,14,20,22,44,45,41].

Розвиток інноваційно орієнтованих галузей економіки (на засадах смарт-спеціалізації) передбачає: розвиток інноваційної екосистеми;

активізація наукової та інноваційної діяльності в секторах смарт-спеціалізації; розвиток людського капіталу для підтримки смарт-спеціалізації регіону.

Сталий розвиток територій населених пунктів і громад передбачає: розвиток територій в інтересах територіальних громад, розвиток дорожньої та транспортної інфраструктури регіону.

Розглянемо більш детально кожен з поставлених цілей. Відтак, забезпечення якісної освіти в Київській області передбачає формування якісного освітнього простору; будівництво нових закладів освіти та модернізація і реконструкція тих, які вже функціонують в регіоні; надання освітніх послуг дорослим категоріям населення; трансформація та удосконалення освітнього простору шляхом впровадження новітніх інформаційних технологій; запровадження проекту «My ProfitProject».

Охорона здоров'я та здоровий спосіб життя в Київській області передбачають ефективне кадрове забезпечення відповідних закладів; подальший розвиток інфраструктури; технічне оснащення закладів охорони здоров'я; подальший розвиток екстреної медичної допомоги в регіоні; удосконалення діяльності Центру телемедичних послуг; надання хоспісної допомоги.

Розвиток духовного та культурного середовища передбачає зробити доступними в регіоні культурні послуги; підвищити якість вищої освіти; створення Музею українського державного гімну на місці садиби Павла Чубинського; створення в регіоні нових культурних зон відпочинку; розвиток бібліотек; реконструкція пам'яток архітектури в області; проведення в регіоні міжнародних фестивалів.

Забезпечення населення якісними комунальними послугами передбачає будівництво та реконструкція водопостачання в регіоні, а також водовідведення; залучення інвестицій в галузь; оптимізація споживання паливно-енергетичних ресурсів в регіоні; реконструкція та будівництво нових очисних споруд в регіоні.

Створення умов для якісного життя людей передбачає утворення нових молодіжних центрів; реалізація програми «Молодіжний працівник»; постійна робота з молоддю; патріотичне виховання; будівництво нових басейнів для дітей; надання послуг з перекладу жестовою мовою; створення інфраструктури надання якісних адміністративних послуг населенню регіону; будівництво доступного житла; підтримка програми індивідуального будівництва у селах області.

Екологічна безпека та охорона навколишнього природного середовища в Київській області передбачає залучення інвестиційних проектів з будівництва новітніх сміттєпереробних комплексів в регіоні; здійснення постійного моніторингу атмосферного повітря в регіоні та надання цих даних населенню; підвищення рівня екологічної свідомості населення регіону.

Розвиток видів промислової діяльності з високою доданою вартістю в Київській області передбачає розвиток промислових зон; виробництво наноструктурованих ароматизаторів та їстівних плівок для продуктів харчування; запровадження виробництва снекової продукції з використанням у виробництві пророщених зерен; впровадження на підприємствах області технології «Індустрія 4.0».

Розвиток високотехнологічного сільськогосподарського виробництва передбачає створення НТП «Автономне електрозабезпечення агропідприємств на основі поновлювальних джерел енергії»; впровадження у діяльність аграрних підприємств програми Індустрія 4.0; вирощування енергетичних культур.

Розвиток малого та середнього підприємництва в Київській області передбачає Реалізація стратегії має створення бізнес-інкубатора та мереж центрів розвитку підприємницької діяльності в регіоні; підтримка експортерів області; підтримка та залучення інвесторів в регіон.

Розвиток туризму у Київській області передбачає створення платформи «Київщина туристична», продукту «Туристичне Полісся», туристичної дистанції «Долина двох рік», туристичних кластерів в регіоні.

Розвиток інноваційної екосистеми передбачає розвиток інноваційної екосистеми в області; створення центру інноваційного розвитку громад; відкриття венчурного фонду AGRITECH&HEALTHYFOODTECH (A&HFT) Venture; створення агротехнологій на базі наукових закладів регіону.

Активізація наукової та інноваційної діяльності в секторах смарт-спеціалізації передбачає створення інноваційного кластеру геномних технологій у біомедицині та сільському господарстві.

Розвиток територій Київської області в інтересах територіальних громад передбачає розробку нових схем планування об'єднаних територіальних громад регіону; розробку ген планів населених пунктів; впровадження новітніх геоінформаційних технологій і створення на їх основі ефективної системи містобудівного кадастру; проведення моніторингу будівельної діяльності в регіоні; контроль за використанням земель області для будівельних потреб міста; створення та відкриття міждержавного пункту «Вільча – Олександрівка» та розбудова його інфраструктури.

Розвиток транспортної та дорожньої інфраструктури Київської області передбачає розвиток автомобільних доріг регіону; утримання експлуатаційне доріг; капітальний ремонт шляхопроводу у м. Бровари (через залізничні колії); створення міжнародного аеропорту «Біла Церква» який включатиме центр технічного обслуговування літаків.

Отже, стратегічними цілями Стратегії розвитку Київської області на 2021 – 2027 рр. визначено: розвиток людського потенціалу, наближення якості життя до європейських стандартів; підвищення конкурентоспроможності економіки регіону; розвиток інноваційно орієнтованих галузей економіки (на засадах смарт-спеціалізації) та сталий розвиток територій населених пунктів і громад.

2.2. Розроблення заходів удосконалення стратегії розвитку та обґрунтування їх ефективності

Світова фінансово-економічна криза пов'язана з пандемією COVID -19 поставила перед регіонами низку важливих завдань щодо необхідності внесення коректив у процес стратегічного планування регіонального розвитку. У даний період на перше місце виходить проблема визначення стратегічних пріоритетів та напрямів розвитку регіону з урахуванням потенціалу внутрішнього ринку та максимізації використання переваг міжрегіонального та міжнародного співробітництва регіонів; пошук «точок зростання» на регіональному рівні та дієвих інструментів їх розкриття та стимулювання.

Ці пріоритети регіонального розвитку тісно пов'язані з необхідністю підвищення дієвості договірної фінансування розвитку регіонів; потребою в оптимізації застосування апробованих світовою практикою регіонального розвитку організаційних та інституційних механізмів реалізації регіональних стратегій; пошуком нових джерел фінансування реалізації регіональних стратегій та необхідністю посилення відповідальності за їх виконання.

Ефективне впровадження та виконання Стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 рр. повинне здійснюватися з врахуванням сильних та слабких сторін регіону, а також його можливостей та ймовірних загроз (табл. 2.2). До сильних сторін Київської області можна віднести: вдале географічне розташування; транзитний потенціал; трудові ресурси; значний агропромисловий комплекс; технологічне виробництво, особливо в АПК; економічно активне населення; високий патріотичний потенціал населення регіону [23,36,19,11,13,21].

До слабких сторін Київської області можна віднести потенційно небезпечні об'єкти на території регіону; переважання смертності над народженням; зношена інфраструктура водопостачання та теплопостачання.

SWOT - аналіз для Київської області

Сильні сторони	Слабкі сторони
Вигідне географічне розташування	Присутність на території області потенційно небезпечних об'єктів
Значний транзитний потенціал та розвинута транспортна інфраструктура	Розділення території області р. Дніпро
Висококваліфіковані трудові ресурси	Значна протяжність області з півночі на південь
Сприятливі умови для ведення сільського господарства	Відсутність природного приросту населення та депопуляція сільського населення
Багатогалузева економіка	Велика кількість адміністративно-територіальних одиниць, недосконалий поділ на райони, відсутність обласного центру
Високий інтелектуальний потенціал в сфері АПК. Наявність високих технологій в галузі сільського господарства	Наявність великих агрохолдингів (висока концентрація земельних ресурсів в одних руках)
Наявність значної сировинної бази для виробництва будівельних матеріалів	Зношена інфраструктура електро-, газо-, тепло-, водопостачання; невідповідність між спроможністю мереж та потребами населення
Висока частка економічно активного та мобільного населення	Проблема утилізації сміття (відсутність підприємств з його переробки)
Висока забезпеченість водними ресурсами	Маргіналізація населення в північній частині області
Високий національно-патріотичний потенціал	Міжрайонні диспропорції у соціально-економічному розвитку
Велика кількість об'єктів історико-культурної спадщини, рекреаційних зон	Частина території перебуває під ризиком підтоплення
Можливості	Загрози
Децентралізація влади	Загострення чи продовження воєнного конфлікту на сході
Укрупнення адміністративно-територіальних одиниць	Продовження централізації влади
Включення територій зони відчуження в с/г діяльність	Збереження корупції у владі
Підвищення якості товарів та послуг до європейських стандартів	Монополізація ринків, відсутність конкуренції
Розвиток альтернативної енергетики	Приток значної кількості біженців зі сходу
Зростання запиту на органічну продукцію	Зростання цін на енергоносії
Нарощування міжнародної технічної допомоги	Подальша централізація бюджетних ресурсів
Зростання інвестицій в АПК	Відтік робочої сили до Києва
Впровадження електронного урядування	Штучне розпалювання міжнародних конфліктів
Удосконалення телекомунікацій	Нестабільність курсу національної валюти
Орієнтація українців на внутрішній туризм	Закриття ринків збуту в Росії

Основними можливостями які є в Київській області можна визначити виготовлення послуг та товарів згідно стандартів ЄС; залучення інвестицій в агропромисловий комплекс; внутрішні туризм; децентралізацію владу; альтернативну енергетику; вироблення органічної продукції; залучення міжнародної допомоги; телекомунікації; подальше підвищення ефективності діяльності щодо реалізації інвестиційних проєктів в регіоні, спрямованих на реконструкцію, технічне переоснащення та розширення виробничих потужностей промислових підприємств. Основними загрозами для розвитку Київської області можна вважати: воєнний конфлікт на сході країни; пандемію COVID-19; корупцію; слабку конкуренцію в регіоні; монополізацію ринків; значний відтік робочої сили, особливо до Києва; нестабільність курсу гривні.

Серед заходів з удосконалення стратегії розвитку регіону вбачаємо доцільним наступне: ввести спільний для законів України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» та «Про засади державної регіональної політики» механізм формування щорічних програм економічного і соціального розвитку, параметри яких використовуватимуться для обґрунтування міжбюджетних трансфертів; внести пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» з метою врахування результатів бюджетної децентралізації і отримання всіма територіальними громадами рівних прав та можливостей в процесі підготовки відповідних стратегічних документів; внести пропозиції щодо внесення змін до законодавства у сфері стратегічного планування щодо усунення невизначеності у трактуванні вимог щодо обов'язкової взаємоузгодженості річних програм економічного і соціального розвитку регіонів, районів і громад з щорічним посланням Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України і термінів їх затвердження для обґрунтування місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України.

У табл. 2.3 наведено прогнозні показники соціального та економічного розвитку Київської області на 2022-2023 рр. з врахуванням запропонованих заходів.

Таблиця 2.3

**Прогнозні показники економічного та соціального розвитку
Київської області 2022-2023 рр.**

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік
1.	Індекс промислового виробництва, у порівнянних цінах	%	102,0	102,9
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції у відпускних цінах підприємств	млн грн	124160,4	130368,4
3.	Кількість малих і середніх підприємств	од.	21122	21143
4.	Обсяги реалізованої продукції (товарів, послуг) на малих і середніх підприємствах	млрд грн	329,8	331,4
5.	Загальна сума надходжень до бюджетів усіх рівнів, одержаних від діяльності малого та середнього підприємництва	млн грн	25382,3	28889,5
6.	Валова продукція сільського господарства по всіх категоріях господарств у цінах 2010 року	млн грн	23854,6	24331,7
7.	Індекс сільськогосподарського виробництва	%	101,5	102,0
8.	Обсяг капітальних інвестицій	млн грн	40576,2	49214,8
9.	Обсяг прямих іноземних інвестицій, нарастаючим підсумком	млн дол. США	1932,4	2002,6
10.	Індекс обсягів прямих іноземних інвестицій	%	103,1	103,6
11.	Обсяг обороту роздрібної торгівлі	млн грн	115357,2	127368,1
12.	Обсяг експорту товарів	млн дол. США	2033,6	2126,4
13.	Обсяг імпорту товарів	млн дол. США	4240,7	4467,8
14.	Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування	тис.кв. м	1864,8	1891,5
15.	Середньомісячна номінальна заробітна плата одного штатного працівника	грн	13468	14007
16.	Індекс реальної заробітної плати	%	104,1	104,0
17.	Рівень безробіття населення, визначеного за методологією МОП, у віці 15-70 років, у % до економічно активного населення відповідної вікової групи	%	5,4	5,2

Відтак, індекс промислового виробництва, у порівнянних цінах у 2022 р. має становити 102,0%, а у 2023 р. зрости до 102,9%. Обсяг реалізованої промислової продукції у відпускних цінах підприємств у 2022 р. має становити 124160,4 млн. грн. та у 2023 р. збільшитися до 130368,4 млн. грн. Кількість малих і середніх підприємств у 2022 р. має становити 21122 од., а у 2023 р. зрости до 21143 од. Обсяги реалізованої продукції (товарів, послуг) на малих і середніх підприємствах у 2022 р. має становити 329,8 млрд грн., а у 2023 р. зрости до 331,4 млрд грн. Загальна сума надходжень до бюджетів усіх рівнів, одержаних від діяльності малого та середнього підприємництва у 2022 р. має становити 25382,3 млн грн., а у 2023 р. - 28889,5 млн грн. [37,46,12].

Валова продукція сільського господарства по всіх категоріях господарств (у цінах 2010 року) у 2022 р. має становити 23854,6 млн грн., а у 2023 р. 24331,7 млн грн. Індекс сільськогосподарського виробництва у 2022 р. має становити 101,5% та у 2023 р. 102,0%. Обсяг капітальних інвестицій у 2022 р. має становити 40576,2 млн грн., а у 2023 р. - 49214,8 млн грн. Обсяг прямих іноземних інвестицій у 2022 р. має становити 1932,4 млн дол. США, а у 2023 р. - 2002,6 млн дол. США. Індекс обсягів прямих іноземних інвестицій у 2022 р. має становити 103,1% а у 2023 р. – 103,6%. Обсяг обороту роздрібною торгівлі у 2022 р. має становити 115357,2 млн грн., а у 2023 р. - 127368,1 млн грн. Обсяг експорту товарів у 2022 р. має становити 2033,6 млн дол. США, а у 2023 р. - 2126,4 млн дол. США. Обсяг імпорту товарів у 2022 р. має становити 4240,7 млн дол. США, а у 2023 р. - 4467,8 млн дол. США.

Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування у Київській області у 2022 р. має скласти 1864,8 тис. кв. м., а у 2023 р. - 1891,5 тис. кв. м. Середньомісячна номінальна заробітна плата одного штатного працівника у 2022 р. має становити 13468 грн., а у 2023 р. – 14007 грн. Рівень безробіття населення, визначеного за методологією МОП, у віці 15-70 років, у % до економічно активного населення відповідної вікової групи у 2022 р. має складати 5,4% а у 2023 р. зменшитися до 5,2%.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

1. Промисловість у Київській області посідає 7 місце за реалізованою промисловою продукцією у країні. Внесок промисловості у валову додану вартість області становить 21,3 %. До промислового комплексу області входять 16 великих, 342 середніх та 2819 малих підприємства. У 2020 р. кількість зайнятих в Київській області у промисловості становила 100,8 тис. осіб. Середньомісячна заробітна плата працівників промислових підприємств Київської області у 2020 р. становила 13166 грн.

2. Основу товарної структури експорту Київської області складають продукти тваринного походження, продукти рослинного походження, готові харчові продукти, жири та олії тваринного або рослинного походження, вироби з паперу, картону та друкована продукція, машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання. Основну групу імпортованих товарів становлять машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання, засоби наземного транспорту, крім залізничного, мінеральні продукти, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, недорогоцінні метали та вироби з них, продукти рослинного походження, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них, продукти тваринного походження, готові харчові продукти.

3. У Київській області продовжувалися роботи щодо поліпшення якості дорожнього покриття, а також удосконалення системи управління автотранспортною інфраструктурою. В Київській області функціонує 512 маршрутів, на яких курсує 1879 автобусів. У 2020 р. вантажообіг регіону становив 9864,8 млн. ткм. Підприємства транспорту області у 2020 р. було перевезено 9587,1 тис. т вантажів.

4. Аналіз засвідчив, що не дивлячись на пандемію COVID-19, було досягнуто цілей поставлених в Стратегії розвитку Київської області до 2020 р. в таких секторах, як промисловість, агропромисловий комплекс, енергоефективність, транспорт, розвиток підприємництва, інвестиційна та

інноваційна діяльність, зовнішньоекономічна діяльність, підтримка дітей та сім'ї, ринок праці, соціальний захист населення, цифровізація, освіта, охорона здоров'я, культура та туризм.

5. Стратегічними цілями Стратегії розвитку Київської області на 2021 – 2027 рр. визначено: розвиток людського потенціалу, наближення якості життя до європейських стандартів; підвищення конкурентоспроможності економіки регіону; розвиток інноваційно орієнтованих галузей економіки (на засадах смарт-спеціалізації) та сталий розвиток територій населених пунктів і громад.

6. Серед заходів з удосконалення стратегії розвитку регіону вбачаємо доцільним наступне: ввести спільний для законів України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» та «Про засади державної регіональної політики» механізм формування щорічних програм економічного і соціального розвитку, параметри яких використовуватимуться для обґрунтування міжбюджетних трансфертів; внести пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» з метою врахування результатів бюджетної децентралізації і отримання всіма територіальними громадами рівних прав та можливостей в процесі підготовки відповідних стратегічних документів; внести пропозиції щодо внесення змін до законодавства у сфері стратегічного планування щодо усунення невизначеності у трактуванні вимог щодо обов'язкової взаємоузгодженості річних програм економічного і соціального розвитку регіонів, районів і громад з щорічним посланням Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України і термінів їх затвердження для обґрунтування місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артеменко В. Б. Індикатори стійкого соціально-економічного розвитку регіонів / В. Б. Артеменко // Регіональна економіка. – 2006. – № 2. – С. 90 – 97
2. Бечко П. К. Стратегічне планування в системі регуляторних механізмів розвитку підприємницької діяльності аграрного сектора економіки [Електронний ресурс] / П. К. Бечко, С. А. Власюк, О. В. Ролінський, М. О. Кобилянський // Бізнес Інформ. - 2020. - № 1. - С. 156-164
3. Бечко П. К. Стратегічне планування як один із регуляторних механізмів розвитку підприємницької діяльності аграрної сфери економіки [Електронний ресурс] / П. К. Бечко, О. А. Непочатенко, В. П. Бечко, С. А. Пташник, М. О. Кобилянський // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. - 2020. - Вип. 97(2). - С. 227-234
4. Благун І. Моделювання стратегій розвитку регіону / І. Благун // Регіональна економіка. - 2015. - № 4. - С. 105-115.
5. Бовкун О. А. Бюджетне та стратегічне планування соціально-економічного розвитку управління інфраструктурним проектом територіальних громад [Електронний ресурс] / О. А. Бовкун // Бізнес-навігатор. - 2018. - Вип. 6. - С. 23-27
6. Варналій З. С. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку : [монографія] / Варналій З. С., Мокій А. І., Новікова О. Ф. – К. : Знання України, 2005. – 498 с
7. Вахович І. Організаційно-економічне забезпечення формування стратегії розвитку регіону / І. Вахович // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. - 2014. - Вип. 1. - С. 14-24.
8. Васютинська Л. Стратегічне планування в контексті проектного підходу [Електронний ресурс] / Л. Васютинська, В. Вишнеvsька // Актуальні проблеми державного управління. - 2019. - Вип. 4. - С. 34-37

9. Далевська Т. А. Фінансово-бюджетне та стратегічне планування регіонального розвитку на засадах смарт спеціалізації [Електронний ресурс] / Т. А. Далевська // Світ фінансів. 2019. - Вип. 1. - С. 43-53
10. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
11. Держак Н. О. Впровадження програмно-цільового методу у стратегічне планування розвитку регіону: прикладний аспект [Електронний ресурс] / Н. О. Держак. // Державне управління: удосконалення та розвиток. - 2020. - № 2
12. Диха М. В. Інвестиційно-інноваційна стратегія як взаємоузгоджена система розвитку економіки країни [Електронний ресурс] / М. В. Диха // Інноваційна економіка. - 2013. - № 1. - С. 27-32
13. Євдокименко В. Стратегія соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальної одиниці: концептуальний підхід в сучасних умовах / В. Євдокименко // Регіональна економіка. - 2016. - № 2. - С. 104-117.
14. Запатріна І. В., Лебеда Т. Б. Бюджетна політика стимулювання економічного зростання та механізми її реалізації. Фінанси України. 2006. № 4. С. 38–45
15. Качний О. С. Стратегічне планування як один із найсучасніших методів державного управління регіональним соціально-економічним розвитком [Електронний ресурс] / О. С. Качний. // Державне управління: удосконалення та розвиток. - 2018. - № 2
16. Колосовська І. Стратегічне планування реалізації публічної політики соціального розвитку: регіональний аспект [Електронний ресурс] / І. Колосовська // Актуальні проблеми державного управління. - 2018. - Вип. 4. - С. 59-63
17. Кульчицька Н. Є. Стратегічне планування та процес розбудови муніципальної освіти в Україні [Електронний ресурс] / Н. Є. Кульчицька

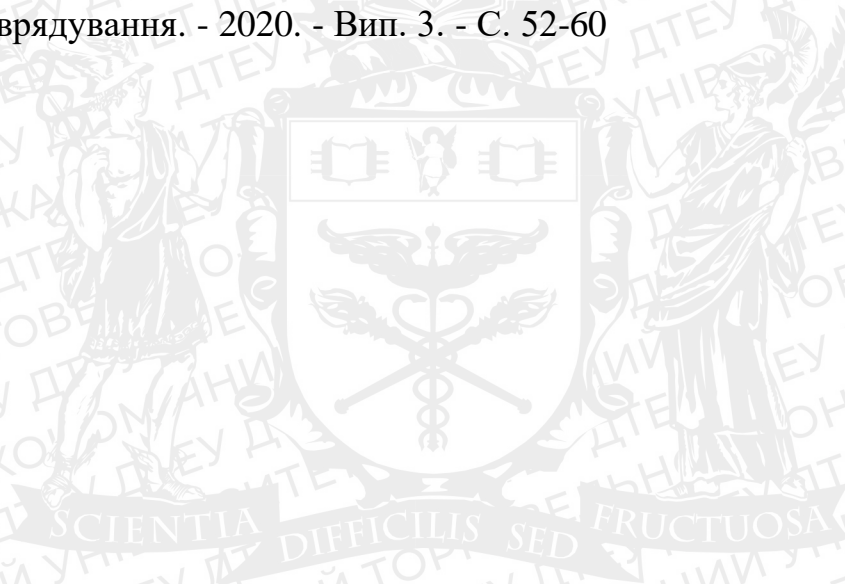
// Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - 2019. - Вип. 15(2). - С. 166-180

18. Коптєва Г. М. Стратегічне планування як процес забезпечення економічної безпеки бізнес- процесів підприємства торгівлі [Електронний ресурс] / Г. М. Коптєва // Бізнес-навігатор. - 2020. - Вип. 3. - С. 95-100
19. Костецька І. І. Стратегічне планування в туристичній галузі як елемент підтримки багатофункціонального розвитку сільських територій: європейський досвід та українські реалії [Електронний ресурс] / І. І. Костецька, С. О. Крайчук. // Ефективна економіка. - 2020. - № 12
20. Лисяк Л. В. Бюджетна політика у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку України. Київ : ДННУ АФУ, 2009. 600 с.
21. Лях О. Вдосконалення стратегічного управління місцевим розвитком / О. Лях // Регіональна економіка. - 2015. - № 4. - С. 119-126.
22. Мазаракі А. А., Мельник Т. М. Інновації як джерело стратегічних конкурентних переваг. Вісн. Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. 2010. № 2. С. 5–17.
23. Махначова Н. М. Стратегічне планування розвитку територій з урахуванням цілей сталого розвитку [Електронний ресурс] / Н. М. Махначова, І. Ю. Семенюк. // Ефективна економіка. - 2019. - № 10
24. Муляр Г. В. Програмне регулювання та стратегічне планування у сфері охорони здоров'я [Електронний ресурс] / Г. В. Муляр // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2019. - № 4. - С. 129-138
25. Миронов Ю. Б. Стратегічне маркетингове планування в туризмі [Електронний ресурс] / Ю. Б. Миронов, І. І. Свидрук, М. Я. Топорницька // Науковий вісник НЛТУ України. - 2020. - Т. 30, № 1. - С. 94-98
26. Мельник А. Багаторівневе стратегічне планування в системі інституційних механізмів управління в Україні [Електронний ресурс] / А. Мельник // Вісник Тернопільського національного економічного університету. - 2020. - Вип. 2. - С. 7-23

27. Михальченко Г. Стратегічне планування для активізації регіонального розвитку [Електронний ресурс] / Г. Михальченко. // Адаптивне управління: теорія і практика. Економіка. - 2018. - Вип. 4
28. Новікова Н. Л. Теоретичні засади механізму державного регулювання економічних інтересів / Н. Л. Новікова. // Агросвіт. – 2016. – №4. – С. 21–24.
29. Новікова Н. Л. Реалізація економічних інтересів на основі узгодження / Н. Л. Новікова. // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – №3. – С. 48–49.
30. Новікова Н. Л. Державне регулювання економічних інтересів в аграрній сфері України / Н. Л. Новікова. // Ефективна економіка. – 2015. – №7
31. Ортіна Г. В. Стратегічне планування на основі принципу наступності забезпечення регіональної безпеки [Електронний ресурс] / Г. В. Ортіна // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. - 2020. - № 2. - С. 66-69
32. Проданик В. М. Стратегічне планування розвитку о'б'єднаної територіальної громади: організаційно-правові механізми [Електронний ресурс] / В. М. Проданик, А. М. Шинкарьов // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. - 2021. - № 3. - С. 158-166
33. Покатаєва О. В. Стратегічне планування розвитку оподаткування в країнах ЄС [Електронний ресурс] / О. В. Покатаєва, Г. Ю. Кучерова // Економічний вісник Донбасу. - 2015. - № 2. - С. 88-95
34. Петренко О. В. Стратегічне планування попередження та ліквідації негативних наслідків у територіальному розвитку [Електронний ресурс] / О. В. Петренко // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Державне управління. - 2018. - Т. 29(68), № 1. - С. 123-129
35. Прилепа Н. В. Стратегічне планування в органах публічного управління на місцевому рівні [Електронний ресурс] / Н. В. Прилепа, В. В. Гуц // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2019. - № 5. - С. 180-183

36. Пастух К. Стратегічне планування розвитку територіальних громад [Електронний ресурс] / К. Пастух // Науковий вісник: державне управління. - 2021. - № 1. - С. 195-215
37. Стратегія розвитку Київської області на період до 2020 року [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://oblpto.in.ua/images/docum/nakazi/strateg2020.pdf>.
38. Стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://koda.gov.ua/obladminstratsija/publicna-informatsiya/strategiya-rozvitku-kiivskoi-oblast/>.
39. Ситник Л. С. Стратегічне планування розвитку території регіону (на прикладі Донецької області) [Електронний ресурс] / Л. С. Ситник, Т. М. Бервенова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2015. - № 3(2). - С. 134-138
40. Сталінська О. В. Стратегічне планування інноваційної діяльності в Україні [Електронний ресурс] / О. В. Сталінська, В. Є. Болгов // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки. - 2014. - Вип. 9(7). - С. 128-131
41. Смирнова С. М. Стратегічне планування використання земель [Електронний ресурс] / С. М. Смирнова, В. М. Смирнов, А. Ю. Мась, Д. Р. Шаповаленко // Агросвіт. - 2021. - № 1-2. - С. 82-89.
42. Фролова Г. І. Стратегічне планування в управлінні економічним розвитком регіону [Електронний ресурс] / Г. І. Фролова, Д. В. Василатій, Д. О. Миргородська // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. - 2019. - № 2. - С. 116–125
43. Хитько М. М. Стратегічне планування як механізм державного управління освітою [Електронний ресурс] / М. М. Хитько // Менеджер. - 2020. - № 1. - С. 185-196
44. Чугунов І. Я. Довгострокова бюджетна стратегія у системі економічної циклічності. Вісн. Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. 2014. № 5. С. 64–77.

45. Чугунов І. Я., Макогон В. Д. Бюджетно-податкова політика в умовах інституційних перетворень. Вісн. Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. 2014. № 4. С. 79–91.
46. Чередниченко О. Ю. Реформування країни, як головна стратегія подолання загроз національній безпеці України на сучасному етапі розвитку держави [Електронний ресурс] / О. Ю. Чередниченко // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2016. - Вип. 56. - С. 88-96
47. Щербак Н. В. Стратегічне планування в системі державного управління [Електронний ресурс] / Н. В. Щербак // Державне управління та місцеве самоврядування. - 2020. - Вип. 3. - С. 52-60

РЕФЕРАТ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на тему:
РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Студента 3 курсу, 11 групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

Гордієнка
Дмитра
Станіславовича

Науковий керівник
д-р. екон. наук,
доцент

Новікова
Наталія
Леонідівна

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

Головня
Юлія
Ігорівна

Київ 2022

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел з 47 найменувань. Матеріали роботи містять 7 рисунки та 8 таблиць. Загальний обсяг роботи складає 42 сторінки, основної частини – 36 сторінок.

Метою роботи є розроблення заходів щодо удосконалення стратегії розвитку регіону.

Для досягнення зазначеної мети було вирішено такі завдання:

- здійснено аналіз соціально-економічного розвитку Київської області;
- проведено оцінку реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р.;
- досліджено оприлюднену стратегію розвитку Київської області на 2021-2027 роки;
- розроблено заходи удосконалення стратегії розвитку та обґрунтовано їх ефективність.

Об'єктом дослідження є процес розроблення стратегії розвитку регіону.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти розроблення стратегії розвитку регіону.

У роботі використано такі *методи дослідження*: статистико-економічний, систематизації та узагальнення (при аналізі соціально-економічного розвитку Київської області); системний та порівняльний аналіз (для проведення оцінки реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р.); абстрактно-логічний (для розроблення заходів удосконалення стратегії розвитку та обґрунтування їх ефективності); аналізу та синтезу (для дослідження оприлюдненої стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки) та ін.

У першому розділі здійснено аналіз соціально-економічного розвитку Київської області та проведено оцінку реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р.

У другому розділі досліджено оприлюднену стратегію розвитку Київської області на 2021-2027 роки та розроблено заходи удосконалення стратегії розвитку та обґрунтовано їх ефективність

Одержані результати можуть бути використані при удосконаленні стратегії розвитку регіону.

АНОТАЦІЯ

У роботі проаналізовано соціально-економічний розвиток Київської області, надано оцінку реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р. Автором досліджено оприлюднену стратегію розвитку Київської області на 2021-2027 роки та розроблено заходи удосконалення стратегії розвитку та обґрунтовано їх ефективність. Висновки та пропозиції, що сформульовані в роботі, є цілком обґрунтованими.

Ключові слова: стратегія, регіон, розвиток, удосконалення.

SUMMARY

The paper analyzes the socio-economic development of Kyiv region, assesses the implementation of the development strategy of Kyiv region until 2020. The author investigated the published development strategy of Kyiv region for 2021-2027 and developed measures to improve development strategy and substantiate their effectiveness. The conclusions and proposals formulated in the paper are quite reasonable.

Key words: strategy, region, development, improvement.

РЕЦЕНЗІЯ
на випускню кваліфікаційну роботу
студента 3 курсу ФЕМП КНТЕУ освітнього ступеня бакалавр
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне управління та адміністрування»
Гордієнка Дмитра Станіславовича
на тему «Розроблення стратегії розвитку регіону»

Представлена на рецензію випускна кваліфікаційна робота Гордієнка Дмитра Станіславовича характеризується актуальністю та своєчасністю, оскільки присвячена питанням удосконалення процесу розроблення стратегії розвитку регіону на прикладі Київської області.

Рецензована робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій. Наповнення параграфів повністю відповідає назвам розділів та затвердженій темі. Зміст та структура випускної кваліфікаційної роботи відповідають вимогам, які висуваються до робіт на здобуття освітнього ступеня «бакалавр», усі розділи виконано з додержанням діючих стандартів.

У процесі аналізу автором використовувалися такі методи дослідження, як статистико-економічний, систематизації та узагальнення; системний та порівняльний аналіз; абстрактно-логічний; аналізу та синтезу.

У першому розділі роботи проаналізовано соціально-економічний розвиток Київської області, надано оцінку реалізації стратегії розвитку Київської області до 2020 р.

У другому розділі випускної кваліфікаційної роботи досліджено оприлюднену стратегію розвитку Київської області на 2021-2027 роки та розроблено заходи удосконалення стратегії розвитку та обґрунтовано їх ефективність.

Випускна кваліфікаційна робота є завершеним, самостійним дослідженням актуальної теоретичної та практичної проблематики. Висновки та рекомендації, що сформульовані в роботі, є цілком обґрунтованими.

З огляду на зазначене, представлена робота Гордієнка Дмитра Станіславовича виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам та рекомендується до захисту з позитивною оцінкою.

Рецензент
Голова громадської організації
«Від Родини До Родини»
Кияшко Сергій Олександрович

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Гордієнко Дмитро Станіславович, повідомляю, що за результатами проведення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі на тему: «РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ» не міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

«24» січня 2022 року

 (підпис)

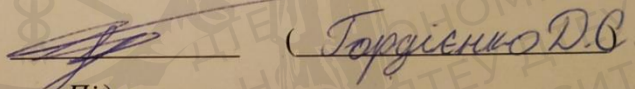
Згода

Я, Гордієнко Дмитро Станіславович, цим засвідчую, що є автором
випускної кваліфікаційної роботи на тему: "РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ
РОЗВИТКУ РЕГІОНУ" несучи повну відповідальність за достовірність,
точність та повноту поданої у роботі інформації, жодна частина роботи не
була скопійована, за винятком випадків, коли робиться належне
підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не міститься
державної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована
мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний
депозитарій Київського національного торговельно-економічного
університету і збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

« 24 » січня 2022 року

Підпис